

Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

► **B**   **EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 550/2004**
                               av den 10 mars 2004
om tillhandahållande av flygtrafiktjänster inom det gemensamma europeiska luftrummet
(”förordning om tillhandahållande av tjänster”)
                               (Text av betydelse för EES)
                               (EUT L 96, 31.3.2004, s. 10)

Ändrad genom:

	Officiella tidningen		
	nr	sida	datum
► <u>M1</u> Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1070/2009 av den 21 oktober 2009	L 300	34	14.11.2009

**EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG)
nr 550/2004**

av den 10 mars 2004

om tillhandahållande av flygtrafiktjänster inom det gemensamma europeiska luftrummet

(”förordning om tillhandahållande av tjänster”)

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 80.2 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽³⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽⁴⁾, på grundval av det gemensamma utkast som förlikningskommittén godkände den 11 december 2003, och

av följande skäl:

- (1) Medlemsstaterna har i varierande utsträckning omstrukturerat sina nationella leverantörer av flygtrafiktjänster genom att öka deras självständighet och frihet att tillhandahålla tjänster. Det blir allt nödvändigare att se till att kraven på en lägsta nivå för att tillvarata allmänintresset tillgodoses i denna nya miljö.
- (2) I rapporten från högnivågruppen för ett gemensamt europeiskt luftrum, i november 2000, bekräftas behovet av bestämmelser på gemenskapsnivå som gör det möjligt att skilja mellan reglering och tillhandahållande av tjänster och att införa ett certifieringsystem för att tillvarata allmänintresset, i synnerhet i fråga om flygsäkerhet, samt förbättra avgiftssystemet.
- (3) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 av den 10 mars 2004 (”ramförordning”) ⁽⁵⁾ fastställs ramen för inrättande av det gemensamma europeiska luftrummet.
- (4) För att inrätta det gemensamma europeiska luftrummet bör bestämmelser som garanterar ett säkert och effektivt tillhandahållande av flygtrafiktjänster antas vilka skall överensstämja med den organisation och användning av luftrummet som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 551/2004 av den 10 mars 2004 om organisation och användning av det gemensamma europeiska luftrummet (”förordning om luftrummet”) ⁽⁶⁾. Införandet av en harmoniserad organisation för tillhan-

⁽¹⁾ EGT C 103 E, 30.4.2002, s. 26.

⁽²⁾ EGT C 241, 7.10.2002, s. 24.

⁽³⁾ EGT C 278, 14.11.2002, s. 13.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets yttrande av den 3 september 2002 (EUT C 272 E, 13.11.2003, s. 303), rådets gemensamma ståndpunkt av den 18 mars 2003 (EUT C 129 E, 3.6.2003, s. 16) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 3 juli 2003 (ännu ej offentliggjord i EUT). Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 29 januari 2004 och rådets beslut av den 2 februari 2004.

⁽⁵⁾ Se sidan 1 i detta nummer av EUT.

⁽⁶⁾ Se sidan 20 i detta nummer av EUT.

▼B

dahållande av sådana tjänster är viktigt för att kraven från luft-
rummets användare skall kunna tillgodoses i tillräcklig utsträck-
ning och för en säker och effektiv reglering av flygtrafiken.

- (5) Tillhandahållandet av flygtrafiktjänster i enlighet med denna för-
ordning är kopplat till utövandet hos en offentlig myndighet av
befogenheter som inte är av en sådan ekonomisk art att de mo-
tiverar att fördragets konkurrensregler tillämpas.
- (6) Medlemsstaterna är ansvariga för övervakningen av ett säkert och
effektivt tillhandahållande av flygtrafiktjänster och kontrollen av
att leverantörer av flygtrafiktjänster följer de gemensamma be-
stämmelser som har fastställts på gemenskapsnivå.
- (7) Medlemsstaterna bör tillåtas att överlämna åt erkända organisa-
tioner med fackmässig erfarenhet att kontrollera att leverantörer
av flygtrafiktjänster uppfyller de gemensamma bestämmelser som
har fastställts på gemenskapsnivå.
- (8) Ett väl fungerande luftfartssystem kräver också enhetliga och
höga flygsäkerhetsregler för leverantörer av flygtrafiktjänster.
- (9) Det bör vidtas åtgärder för att harmonisera licensieringssystemen
för flygledare för att förbättra tillgången på flygledare och för att
främja ömsesidigt erkännande av licenser.
- (10) Samtidigt som kontinuiteten för tillhandahållande av tjänster ga-
ranteras bör det inrättas ett gemensamt system för certifiering av
leverantörer av flygtrafiktjänster som ett sätt att fastställa rättig-
heter och skyldigheter för leverantörer av flygtrafiktjänster och
regelbundet övervaka att dessa krav uppfylls.
- (11) De villkor som är förenade med certifikat bör vara objektivt
berättigade, icke-diskriminerande, proportionerliga och öppna
för insyn samt följa relevanta internationella standarder.
- (12) Certifikaten bör erkännas ömsesidigt av samtliga medlemsstater
för att göra det möjligt för leverantörer av flygtrafiktjänster att
tillhandahålla tjänster i en annan medlemsstat än den där de har
erhållit sina certifikat, inom de gränser som flygsäkerheten krä-
ver.
- (13) Tillhandahållande av tjänster för kommunikation, navigation,
flygtrafik och övervakning samt flygbriefingtjänst för luftfarten
bör organiseras på marknadsvillkor med beaktande av de särdrag
som betecknar sådana tjänster och med upprätthållande av en hög
flygsäkerhetsnivå.
- (14) Certifieringssystemet bör, för att underlätta en säker flygtrafik
över medlemsstaternas gränser till nytta för lufttrumms använ-
dare och deras passagerare, tillhandahålla en ram som gör det
möjligt för medlemsstaterna att utnämna leverantörer av flygtra-
fikledningstjänster, oavsett var de har certifierats.
- (15) Medlemsstaterna bör på grundval av sina analyser av flygsäker-
hetsöverväganden kunna utse en eller flera leverantörer av flyg-
vädertjänster med avseende på hela eller delar av det luftrum som
ingår i deras ansvarsområde utan att behöva anordna en anbud-
sinfordran.
- (16) Leverantörer av flygtrafiktjänster bör genom lämpliga överens-
kommelser inleda och upprätthålla ett nära samarbete med de
militära myndigheter som ansvarar för verksamhet som kan in-
verka på allmän flygtrafik.
- (17) Räkenskaperna för alla leverantörer av flygtrafiktjänster bör vara
öppna för insyn i största möjliga utsträckning.
- (18) Införandet av harmoniserade principer och villkor för tillgång till
verksamhetsrelaterade uppgifter bör underlätta tillhandahållandet
av flygtrafiktjänster samt lufttrumsanvändarnas och flygplatsernas
verksamhet i en ny omgivning.

▼B

- (19) Villkoren i fråga om avgifter som gäller för luftrumets användare bör vara rättvisa och öppna för insyn.
- (20) Användaravgifterna bör utgöra ersättning för de hjälpmedel och tjänster som leverantörerna av flygtrafiktjänster och medlemsstaterna tillhandahåller. Storleken på användaravgifterna bör vara proportionella mot kostnaderna, med beaktande av målen för flygsäkerhet och ekonomisk effektivitet.
- (21) Det bör inte förekomma någon diskriminering mellan luftrumets användare när det gäller tillhandahållande av likvärdiga flygtrafiktjänster.
- (22) Leverantörerna av flygtrafiktjänster erbjuder ett visst antal hjälpmedel och tjänster som är direkt knutna till framförandet av ett luftfartyg, och kostnaderna för detta bör kunna återkrävas i enlighet med principen om att användaren betalar, vilket innebär att luftrumets användare bör betala för de kostnader, eller så nära som möjligt av de kostnader, som deras användning orsakar.
- (23) Det är viktigt att se till att de kostnader som föranleds av dessa hjälpmedel och tjänster är öppna för insyn. Ändringar av avgiftssystemet eller avgiftsnivån bör därför förklaras för luftrumets användare. Sådana ändringar eller investeringar som föreslås av leverantörerna av flygtrafiktjänster bör förklaras som en del av ett utbyte av information mellan deras förvaltningsorgan och luftrumets användare.
- (24) Det bör finnas utrymme för att anpassa avgifter som bidrar till att maximera kapaciteten inom hela systemet. Ekonomiska stimulansåtgärder kan vara ett användbart sätt att påskynda införandet av markbaserad eller luftburen utrustning som ökar kapaciteten för att belöna goda prestationer eller uppväga olägenheter i samband med val av mindre önskvärda rutter.
- (25) Vad gäller de intäkter som görs i syfte att uppnå en rimlig avkastning på tillgångarna, och som står i direkt relation till de besparingar som görs genom ökad effektivisering, bör kommissionen undersöka möjligheten att upprätta en reserv för att minska effekterna av plötsliga kostnadsökningar för luftrumets användare vid perioder med minskad lufttrafik.
- (26) Kommissionen bör undersöka möjligheten att organisera ett tillfälligt ekonomiskt stöd för att öka kapaciteten hos systemet för Europas flygkontrollsystem i dess helhet.
- (27) Införandet och tillämpningen av avgifter för luftrumets användare bör regelbundet ses över av kommissionen, i samarbete med Eurocontrol och med nationella tillsynsmyndigheter samt luftrumets användare.
- (28) Med tanke på att information om leverantörer av flygtrafiktjänster är särskilt känslig bör de nationella tillsynsmyndigheterna inte röja information som omfattas av tystnadsplikt, vilket dock inte bör hindra att det införs ett system för att övervaka och offentliggöra dessa tjänsteleverantörers prestationer.

▼B

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER*Artikel 1***Syfte och räckvidd**

1. Inom ramförordningens räckvidd omfattar denna förordning tillhandahållande av flygtrafiktjänster inom det gemensamma europeiska luftrummet. Syftet med den här förordningen är att fastställa gemensamma krav för säkert och effektivt tillhandahållande av flygtrafiktjänster i gemenskapen.
2. Denna förordning skall tillämpas på tillhandahållande av flygtrafiktjänster för allmän luftfart i enlighet med och inom ramförordningens räckvidd.

▼M1*Artikel 2***De nationella tillsynsmyndigheternas uppgifter**

1. De nationella tillsynsmyndigheter som avses i artikel 4 i ramförordningen ska säkerställa en lämplig tillsyn av tillämpningen av denna förordning, särskilt när det gäller en säker och effektiv drift av den verksamhet som utövas av sådana leverantörer av flygtrafiktjänster som tillhandahåller tjänster för det luftrum som omfattas av ansvarsområdet för den medlemsstat som har utsett eller inrättat den aktuella myndigheten.
2. I detta syfte ska varje nationell tillsynsmyndighet organisera lämpliga inspektioner och undersökningar för att kontrollera överensstämmelsen med kraven i denna förordning, inbegripet kraven avseende personal för att tillhandahålla flygtrafiktjänster. Den berörda leverantören av flygtrafiktjänster ska underlätta detta arbete.
3. När det gäller funktionella luftrumsblock som sträcker sig över luftrum som faller under flera medlemsstaters ansvarsområde, ska de berörda medlemsstaterna ingå en överenskommelse om den tillsyn som föreskrivs i denna artikel med avseende på de leverantörer av flygtrafiktjänster som tillhandahåller tjänster i dessa block.
4. Nationella tillsynsmyndigheter ska ha ett nära samarbete med varandra för att säkerställa adekvat övervakning av leverantörer av flygtrafiktjänster som innehar ett giltigt certifikat från en medlemsstat och som också tillhandahåller tjänster med avseende på det luftrum som omfattas av en annan medlemsstats ansvarsområde. Sådant samarbete ska innefatta överenskommelser om hur fall av bristande efterlevnad av de tillämpliga gemensamma kraven i artikel 6 eller av villkoren i bilaga II ska hanteras.
5. I händelse av gränsöverskridande tillhandahållande av flygtrafiktjänster ska sådana överenskommelser inbegripa ett avtal om ömsesidigt erkännande av de tillsynsuppgifter som fastställts i punkterna 1 och 2 och av resultaten av dessa uppgifter. Detta ömsesidiga erkännande ska också tillämpas då överenskommelser om erkännande mellan nationella tillsynsmyndigheter ingås för certifieringsprocessen för tjänsteleverantörer.
6. Om det är tillåtligt enligt nationell lagstiftning och med tanke på det regionala samarbetet, får nationella tillsynsmyndigheter också sluta avtal om uppdelning av ansvaret för tillsynsuppgifter.

▼ **M1***Artikel 3***Behöriga organ**

1. Nationella tillsynsmyndigheter får besluta att helt eller delvis delegera de inspektioner och undersökningar som avses i artikel 2.2 till behöriga organ som uppfyller kraven i bilaga I.
2. En sådan delegering som beviljas av en nationell tillsynsmyndighet ska gälla inom gemenskapen för en tid av tre år med möjlighet till förlängning. Nationella tillsynsmyndigheter får överlämna åt vilken som helst av de behöriga organ som är belägna inom gemenskapen att utföra dessa inspektioner och undersökningar.

*Artikel 4***Flygsäkerhetskrav**

Kommissionen ska, i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 5.3 i ramförordningen, anta genomförandebestämmelser som införlivar de relevanta bestämmelserna i Eurocontrols flygsäkerhetskrav (Esarr, Eurocontrol Safety Regulatory Requirements) och senare ändringar av dessa krav inom ramen för denna förordning, vid behov med lämpliga anpassningar.

▼ **B**

KAPITEL II

BESTÄMMELSER FÖR TILLHANDAHÅLLANDE AV TJÄNSTER*Artikel 6***Gemensamma krav**

Gemensamma krav för tillhandahållande av flygtrafiktjänster skall fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 5.3 i ramförordningen. De gemensamma kraven skall omfatta följande:

- Teknisk och operativ kompetens och lämplighet.
- System och förfaranden för flygsäkerhets- och kvalitetsstyrning.
- Rapporteringssystem.
- Tjänsternas kvalitet.
- Finansiell styrka.
- Ansvar och försäkringstäckning.
- Ägande och organisationsstruktur, inbegripet förhindrande av intressekonflikter.
- Mänskliga resurser, bland annat lämplig planering av personalstyrkan.
- Säkerhet.

*Artikel 7***Certifiering av leverantörer av flygtrafiktjänster**

1. Tillhandahållande av alla flygtrafiktjänster inom gemenskapen skall omfattas av medlemsstaternas certifiering.

▼B

2. Ansökningar om certifiering skall lämnas till den nationella tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där sökanden bedriver sin huvudsakliga verksamhet och, i förekommande fall, har sitt säte.
3. Nationella tillsynsmyndigheter skall utfärda certifikat till leverantörer av flygtrafiktjänster om de uppfyller de gemensamma krav som avses i artikel 6. Certifikat får utfärdas för varje enskild flygtrafiktjänst som definieras i artikel 2 i ramförordningen eller för ett paket av sådana tjänster, bland annat de fall då en leverantör av flygtrafiktjänster, oavsett rättslig status, driver och underhåller sina egna kommunikations-, navigations- och övervakningssystem. Certifikaten skall regelbundet kontrolleras.
4. I certifikaten skall anges rättigheterna och skyldigheterna för leverantörer av flygtrafiktjänster, inklusive luftrumsanvändarnas tillgång till tjänsterna på en icke-diskriminerande grundval, med särskilt beaktande av säkerheten. Certifieringen får endast omfattas av de villkor som anges i bilaga II. Dessa villkor skall vara objektivt berättigade, icke-diskriminerande, proportionerliga och öppna för insyn.
5. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 får medlemsstaterna tillåta tillhandahållande av flygtrafiktjänster i hela eller delar av det luftrum som tillhör deras ansvarsområde utan certifikat, om leverantören av dessa tjänster erbjuder dem först och främst till flygplansrörelser som inte är allmän lufttrafik. I dessa fall skall den berörda medlemsstaten informera kommissionen och de andra medlemsstaterna om sitt beslut och de åtgärder som har vidtagits för att säkerställa maximal överensstämmelse med de gemensamma kraven.

▼M1

6. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 8 och 9 ska utfärdandet av certifikat till leverantörer av flygtrafiktjänster medföra att dessa har möjlighet att erbjuda sina tjänster till medlemsstater, andra leverantörer av flygtrafiktjänster, användare av luftrummet och flygplatser i gemenskapen.
7. De nationella tillsynsmyndigheterna ska övervaka att de gemensamma kraven och de villkor som är knutna till certifikaten uppfylls. Uppgifter om sådan övervakning ska ingå i de årliga rapporter som medlemsstaterna ska lägga fram i enlighet med artikel 12.1 i ramförordningen. Om en nationell tillsynsmyndighet finner att innehavaren av ett certifikat inte längre uppfyller dessa krav eller villkor ska den vidta lämpliga åtgärder samtidigt som den ser till att tjänsterna upprätthålls under förutsättning att säkerheten inte äventyras. Dessa åtgärder får omfatta återkallande av certifikatet.

▼B

8. Medlemsstaterna skall erkänna alla certifikat som har utfärdats i en annan medlemsstat i enlighet med denna artikel.
9. Medlemsstaterna får i undantagsfall skjuta upp efterlevnaden av denna artikel med sex månader efter den tidpunkt som framgår av artikel 19.2. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om sådana förlängningar och ange skälen till dessa.

▼M1*Artikel 8***Utnämning av leverantörer av flygtrafikledningstjänster**

1. Medlemsstaterna ska se till att flygtrafikledningstjänster tillhandahålls med ensamrätt inom särskilda luftrumsblock avseende det luftrum som de ansvarar för. I detta syfte ska medlemsstaterna utnämna en leverantör av flygtrafikledningstjänster som innehar ett giltigt certifikat i gemenskapen.
2. Vid tillhandahållande av gränsöverskridande tjänster ska medlemsstaterna se till att tillämpningen av denna artikel och artikel 10.3 inte förhindras av deras nationella rättssystem i form av krav på att leveran-

▼ M1

törer av flygtrafikledningstjänster som tillhandahåller tjänster i ett lufttrum som faller under den medlemsstatens ansvar

- a) ägs av medlemsstaten eller dess medborgare, antingen direkt eller genom majoritetsägande,
- b) bedriver sin huvudsakliga verksamhet eller har sitt säte i den medlemsstaten, eller
- c) endast använder inrättningar i den medlemsstaten.

3. Medlemsstaterna ska fastställa de rättigheter och skyldigheter som ska uppfyllas av de leverantörer av flygtrafikledningstjänster som utnämns. Sådana skyldigheter får innehålla villkor för att i rätt tid tillhandahålla relevant information som är lämplig för att fastställa identiteten på alla luftfartygsrörelser i det lufttrum som de är ansvariga för.

4. Medlemsstaterna ska ha handlingsfriheten att välja en leverantör av flygtrafikledningstjänster på villkor att den senare uppfyller de krav och villkor som avses i artiklarna 6 och 7.

5. När det gäller funktionella lufttrumsblock som inrättas i enlighet med artikel 9a och som sträcker sig över lufttrum som faller under flera medlemsstaters ansvarsområde ska de berörda medlemsstaterna gemensamt utse, i enlighet med punkt 1 i denna artikel, en eller flera leverantörer av flygtrafikledningstjänster, minst en månad före införandet av det funktionella lufttrumsblocket.

6. Medlemsstaterna ska omedelbart underrätta kommissionen och de övriga medlemsstaterna om beslut som fattas i enlighet med denna artikel om utseende av leverantörer av flygtrafikledningstjänster inom särskilda lufttrumsblock i det lufttrum som ligger inom deras ansvarsområde.

▼ B*Artikel 9***Utnämning av leverantörer av flygvädertjänster**

1. Medlemsstaterna får utse en leverantör av flygvädertjänster att leverera alla eller delar av flygväderdata med ensamrätt i hela eller delar av det lufttrum som de ansvarar för med beaktande av flygsäkerhetsöverväganden.

2. Medlemsstaterna skall utan dröjsmål underrätta kommissionen och andra medlemsstater om beslut inom ramen för denna artikel med avseende på utnämning av leverantör av flygvädertjänster.

▼ M1*Artikel 9a***Funktionella lufttrumsblock**

1. Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att införa funktionella lufttrumsblock senast den 4 december 2012 i syfte att uppnå erforderlig kapacitet och effektivitet hos det europeiska nätverket för flygledningstjänst inom det gemensamma europeiska lufttrummet och för att upprätthålla en hög säkerhetsnivå samt bidra till lufttransport-systemets övergripande kvalitet och en minskad miljöpåverkan. Medlemsstaterna ska i största möjliga utsträckning samarbeta med varandra, särskilt medlemsstater som inrättar angränsande funktionella lufttrumsblock, för att säkerställa överensstämmelse med denna bestämmelse. Där så är relevant får samarbetet också inbegripa tredjeländer som deltar i funktionella lufttrumsblock.

2. Funktionella lufttrumsblock ska särskilt
  - a) stödja sig på en flygsäkerhetsbevisning,

▼ M1

- b) möjliggöra optimerad användning av luftrummet med beaktande av flygtrafikflödena,
- c) säkerställa förenlighet med det europeiska flygvägsnätet som inrättats i enlighet med artikel 6 i förordningen om luftrummet,
- d) motiveras av det sammanlagda mervärdet, inbegripet optimal användning av tekniska och mänskliga resurser, grundat på lönsamhetsanalyser,
- e) säkerställa en löpande och flexibel överföring av ansvaret för flygkontrolltjänsten mellan flygtrafikledningsenheter,
- f) säkerställa förenlighet mellan de olika luftrumskonfigurationerna, bland annat genom att optimera de befintliga flyginformationsregionerna,
- g) uppfylla de villkor som härrör från regionala överenskommelser som har ingåtts inom Icao,
- h) respektera befintliga regionala avtal vid ikraftträdandet av denna förordning, särskilt avtal med europeiska tredjeländer, och
- i) underlätta förenlighet med prestationsmål för hela gemenskapen.

3. Ett funktionellt luftrumsblock ska inrättas endast genom ömsesidig överenskommelse mellan alla de medlemsstater, och, i förekommande fall, de tredjeländer, som har ansvar för någon del av det luftrum som ingår i det funktionella luftrumsblocket. Innan kommissionen meddelas om inrättandet av ett funktionellt luftrumsblock ska den berörda medlemsstaten eller de berörda medlemsstaterna överlämna erforderliga uppgifter till kommissionen, de övriga medlemsstaterna och andra berörda parter och ge dem möjlighet att inkomma med synpunkter.

4. Om ett funktionellt luftrumsblock gäller luftrum som helt eller delvis omfattas av två eller fler medlemsstaters ansvarsområde ska det avtal genom vilket luftrumsblocket inrättas innehålla de nödvändiga bestämmelserna om det sätt på vilket blocket kan ändras och det sätt på vilket en medlemsstat kan träda ut ur blocket, inbegripet övergångsarrangemang.

5. Vid problem mellan två eller flera medlemsstater om ett gränsöverskridande funktionellt luftrumsblock som rör luftrum som faller inom deras ansvarsområden, får de berörda medlemsstaterna tillsammans överlämna ärendet till kommittén för det gemensamma luftrummet för yttrande. Yttrandet ska tillställas de berörda medlemsstaterna. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3 ska medlemsstaterna ta hänsyn till det yttrandet för att finna en lösning.

6. Efter att ha mottagit meddelandena från medlemsstaterna om de avtal och tillkännagivanden som avses i punkterna 3 och 4, ska kommissionen bedöma huruvida vart och ett av de funktionella luftrumsblocken uppfyller kraven i punkt 2 och lägga fram resultaten inför kommittén för det gemensamma luftrummet för diskussion. Om kommissionen finner att en eller flera av de funktionella luftrumsblocken inte uppfyller kraven, ska den inleda en dialog med de berörda medlemsstaterna i syfte att nå samförstånd om de åtgärder som är nödvändiga för att rätta till situationen.

7. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 6 ska de avtal och tillkännagivanden som avses i punkterna 3 och 4 meddelas kommissionen för offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning*. Den tidpunkt då beslutet träder i kraft ska anges i offentliggörandet.

8. Riktlinjer för inrättande och ändring av funktionella luftrumsblock ska utarbetas senast den 4 december 2010 i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 5.2 i ramförordningen.

9. Kommissionen ska senast den 4 december 2011 och i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 5.3 i ramförordningen anta genomförandebestämmelser avseende de uppgifter som den berörda medlemsstaten eller de berörda medlemsstaterna ska tillhanda-

▼ M1

hålla innan ett funktionellt luftrumsblock inrättas och ändras i enlighet med punkt 3 i den här artikeln.

*Artikel 9b***Systemsamordnare för de funktionella luftrumsblocken**

1. För att underlätta inrättandet av ett funktionellt luftrumsblock får kommissionen utse en fysisk person som systemsamordnare för de funktionella luftrumsblocken ("samordnaren"). Kommissionen ska handla i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 5.3 i ramförordningen.
2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 9a.5 ska samordnaren på begäran av samtliga berörda medlemsstater och, i förekommande fall, tredjeländer som deltar i samma funktionella luftrumsblock underlätta förhandlingarna, för att det ska gå snabbare att inrätta funktionella luftrumsblock. Samordnaren ska agera på grundval av ett mandat från samtliga berörda medlemsstater och, i förekommande fall, tredjeländer som deltar i samma funktionella luftrumsblock.
3. Samordnaren ska agera opartiskt, i synnerhet gentemot medlemsstaterna, tredjeländerna, kommissionen och intressenterna.
4. Samordnaren ska inte avslöja några uppgifter som denne erhållit när han utfört sitt uppdrag, utom då berörd medlemsstat eller berörda medlemsstater och, i förekommande fall, berörda tredjeländer godkänt detta.
5. Samordnaren ska rapportera till kommissionen, kommittén för det gemensamma luftrummet och till Europaparlamentet var tredje månad efter sin tillsättning. Rapporten ska innehålla en sammanfattning av förhandlingarna och resultaten av dessa.
6. Samordnarens uppdrag ska upphöra när det sista avtalet om funktionella luftrumsblock är undertecknat, dock senast den 4 december 2012.

▼ B*Artikel 10***Förhållandet mellan tjänsteleverantörer**

1. Leverantörer av flygtrafiktjänster får använda sig av tjänster från andra leverantörer som har blivit certifierade i gemenskapen.
2. Leverantörer av flygtrafiktjänster skall formalisera sina arbetsrelationer med hjälp av skriftliga avtal eller likvärdiga juridiska överenskommelser i vilka leverantörernas särskilda uppgifter och funktioner fastställs och som möjliggör ett utbyte av verksamhetsrelaterade uppgifter mellan alla tjänsteleverantörerna när det gäller allmän flygtrafik. Dessa överenskommelser skall anmälas till den berörda nationella tillsynsmyndigheten eller berörda myndigheter.
3. För tillhandahållandet av flygtrafikledningstjänster krävs medlemsstaternas godkännande. För tillhandahållandet av flygvärdertjänster krävs medlemsstaternas godkännande, om de har utsett en leverantör med ensamrätt i enlighet med artikel 9.1.

▼ M1*Artikel 11***Förhållandet till militära myndigheter**

Medlemsstaterna ska inom ramen för den gemensamma transportpolitiken vidta nödvändiga åtgärder för att se till att det mellan behöriga civila och militära myndigheter upprättas eller förnyas skriftliga över-

▼ M1

enskommelser eller likvärdiga juridiska överenskommelser avseende förvaltningen av särskilda luftrummblock.

▼ B*Artikel 12***Insyn i räkenskaper**

1. Leverantörer av flygtrafiktjänster skall, oavsett form för ägande och rättslig form, utforma, inlämna till granskning och offentliggöra sina finansiella räkenskaper. Dessa räkenskaper skall överensstämma med de internationella redovisningsstandarder som antagits av gemenskapen. Om det på grund av tjänsteleverantörens rättsliga status inte är möjligt att uppnå full överensstämmelse med de internationella redovisningsstandarderna, skall leverantören sträva efter att i möjligaste mån uppfylla dessa krav.

2. I varje fall skall leverantörer av flygtrafiktjänster offentliggöra en årsredovisning och regelbundet underställas en oberoende revision.

▼ M1

3. Vid tillhandahållande av ett paket av tjänster ska leverantörer av flygtrafiktjänster identifiera och lämna upplysning om de kostnader och inkomster som härrör från flygtrafiktjänster, uppdelade i enlighet med det avgiftssystem för flygtrafiktjänster som avses i artikel 14 och, vid behov, ge en sammanställd redovisning för tjänster som inte är flygtrafiktjänster på samma sätt som de skulle vara tvungna att göra om de berörda tjänsterna tillhandahölls av separata företag.

▼ B

4. Medlemsstaterna skall utse behöriga myndigheter som skall ha rätt att ta del av räkenskaperna för de tjänsteleverantörer som tillhandahåller tjänster inom det luftrum som ligger inom deras ansvarsområde.

5. Medlemsstaterna får tillämpa övergångsbestämmelserna i artikel 9 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder ⁽¹⁾ på leverantörer av flygtrafiktjänster som omfattas av denna förordning.

*Artikel 13***Tillgång till och skydd av uppgifter**

1. När det gäller allmän flygtrafik skall relevanta verksamhetsrelaterade uppgifter utbytas i realtid mellan alla leverantörer av flygtrafiktjänster, luftrummet användare och flygplatser så att deras operativa behov kan underlättas. Uppgifterna skall användas endast för verksamhetsrelaterade ändamål.

2. Berörda myndigheter, certifierade leverantörer av flygtrafiktjänster, luftrummet användare och flygplatser skall beviljas tillgång till verksamhetsrelaterade uppgifter på ett icke-diskriminerande sätt.

3. Certifierade tjänsteleverantörer, användare av luftrummet och flygplatser skall fastställa standardvillkor för tillgång till andra relevanta verksamhetsrelaterade uppgifter än sådana som avses i punkt 1. De nationella tillsynsmyndigheterna skall godkänna dessa standardvillkor. Närmare föreskrifter för sådana villkor skall vid behov fastställas i enlighet med förfarandet i artikel 5.3 i ramförordningen.

⁽¹⁾ EGT L 243, 11.9.2002, s. 1.

▼BKAPITEL III
AVGIFTSSYSTEM**▼M1***Artikel 14***Allmänt**

I enlighet med kraven i artiklarna 15 och 16 ska avgiftssystemet för flygtrafiktjänster bidra till större insyn med avseende på fastställande, påläggande och uttagande av avgifter från luftrumets användare, och bidra till kostnadseffektivitet i tillhandahållandet av flygtrafiktjänster och till effektiva flygningar, samtidigt som optimal säkerhetsnivå upprätthålls. Detta system ska också överensstämja med artikel 15 i 1944 års Chicagokonvention angående internationell civil luftfart och med Eurocontrols avgiftssystem för undervägsavgifter.

*Artikel 15***Principer**

1. Avgiftssystemet ska grundas på de beräknade kostnader för flygtrafiktjänster som tjänsteleverantörerna ådragit sig till gagn för luftrumets användare. Avgiftssystemet ska fördela dessa kostnader mellan olika användarkategorier.
2. Följande principer ska tillämpas vid fastställandet av kostnadsbasen för utgifter:
  - a) Den kostnad som ska fördelas mellan luftrumets användare ska vara den fastställda kostnaden för att tillhandahålla flygtrafiktjänster, inklusive lämpliga belopp för ränta på kapitalinvesteringar och avskrivning av tillgångar samt kostnader för underhåll, drift, förvaltning och administration. Den fastställda kostnaden ska vara den kostnad som fastställts av medlemsstaterna på nationell nivå eller inom funktionella luftrumsblock antingen i början av referensperioden för varje kalenderår av den referensperiod som avses i artikel 11 i ramförordningen eller under referensperioden, efter lämpliga anpassningar för att tillämpa varningsmekanismerna i artikel 11 i ramförordningen.
  - b) De kostnader som ska beaktas i detta sammanhang ska vara de kostnader i relation till de hjälpmedel och tjänster som är föreskrivna och införlivade enligt Icaos regionala flygtrafikplan för den europeiska regionen. De kan även omfatta sådana kostnader som nationella tillsynsmyndigheter och/eller behöriga organ ådragit sig, samt andra kostnader som den berörda medlemsstaten och tjänsteleverantören ådragit sig i samband med tillhandahållandet av flygtrafiktjänster. De ska inte omfatta kostnader för påföljder som medlemsstaterna fastställer enligt artikel 9 i ramförordningen eller kostnader för eventuella korrigeringsåtgärder som medlemsstater vidtar i enlighet med artikel 11 i ramförordningen.
  - c) Medlemsstaterna ska när det gäller de funktionella luftrumsblocken och som en del av sina ramavtal göra rimliga ansträngningar för att enas om gemensamma principer för avgiftssystem.
  - d) Kostnaden för olika flygtrafiktjänster ska identifieras separat i enlighet med artikel 12.3.
  - e) Korssubventionering ska inte vara tillåten mellan en-route-tjänster och terminaltjänster. Kostnader som hör till både terminaltjänster och en-route-tjänster ska fördelas proportionellt mellan dessa på grundval av en öppen metod. Korssubventionering mellan olika flygtrafiktjänster ska vara tillåten i endera av dessa två kategorier endast när detta motiveras av objektiva skäl och under förutsättning att den är tydligt identifierbar.

▼ **M1**

- f) Insyn i beräkningen av avgifter ska garanteras. Tillämpningsföreskrifter för tjänsteleverantörernas tillhandahållande av information ska fastställas för att göra det möjligt att granska deras prognoser, faktiska kostnader och intäkter. Information ska regelbundet utbytas mellan nationella tillsynsmyndigheter, tjänsteleverantörer, lufrummets användare, kommissionen och Eurocontrol.
3. Medlemsstaterna ska iakttä följande principer när de fastställer avgifter i enlighet med punkt 2:
- a) Avgifter ska fastställas för tillgängligheten av flygtrafiktjänster på ett icke-diskriminerande sätt. När avgifter tas ut från olika användare av lufrummet för samma tjänst ska ingen åtskillnad göras med hänsyn till användarens nationalitet eller kategori.
- b) Undantag för vissa användare, i synnerhet operatörer av lätta flygplan och statsluftfartyg, får tillåtas, under förutsättning att kostnaden för sådana undantag inte läggs över på andra användare.
- c) Avgifter ska fastställas per kalenderår på grundval av den fastställda kostnaden eller kan fastställas enligt de villkor som tagits fram av medlemsstaterna för hur maximinivån för enhetsavgiften eller för inkomsten ska fastställas för varje år under en period på högst fem år.
- d) Flygtrafiktjänster får generera tillräckliga intäkter som ger en rimlig avkastning på tillgångar för att bidra till nödvändiga kapitalförbättringar.
- e) Avgifterna ska avspegla kostnaderna för de flygtrafiktjänster och anläggningar som görs tillgängliga för lufrummets användare, med beaktande av den relativa produktionskapaciteten hos de olika typerna av berörda luftfartyg.
- f) Avgifterna ska främja ett säkert, effektivt och hållbart tillhandahållande av flygtrafiktjänster i syfte att uppnå en hög flygsäkerhetsnivå och kostnadseffektivitet samt uppnå prestationsmålen, och de ska främja ett integrerat tillhandahållande av tjänster samtidigt som de minskar luftfartens miljöpåverkan. För detta ändamål, och i förhållande till medlemsstaternas eller de funktionella lufrumsblockens prestationsplaner, får nationella tillsynsmyndigheter fastställa mekanismer, inbegripet stimulansåtgärder i form av ekonomiska för- och nackdelar, för att stimulera leverantörer av flygtrafiktjänster och/eller lufrummets användare att stödja förbättringar i tillhandahållandet av flygtrafiktjänster, till exempel ökad kapacitet, minskning av förseningar och hållbar utveckling, samtidigt som optimal säkerhetsnivå upprätthålls.
4. Kommissionen ska anta närmare genomförandebestämmelser för denna artikel i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 5.3 i ramförordningen.

*Artikel 15a***Gemensamma projekt**

1. Gemensamma projekt kan bidra till ett framgångsrikt genomförande av generalplanen för flygledningstjänsten. Sådana projekt ska stödja målen i denna förordning för att förbättra det europeiska luftfartssystemets kvalitet inom sådana nyckelområden som kapacitet, flygeffektivitet, kostnadseffektivitet samt miljömässig hållbarhet, inom ramen för de övergripande säkerhetsmålen.
2. Kommissionen får, i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 5.3 i ramförordningen, ta fram vägledande material om hur sådana projekt kan stödja genomförandet av generalplanen för flygledningstjänsten. Detta vägledande material får inte påverka mekanismerna för genomförande av sådana projekt om ett funktionellt lufrumsblock som parterna i dessa block kommit överens om.

▼ M1

3. Kommissionen får, i enlighet med det föreskrivande förfarande som avses i artikel 5.3 i ramförordningen, även besluta att upprätta gemensamma projekt för nätverksrelaterade funktioner, som är särskilt betydelsefulla för en förbättring av den övergripande kvaliteten i flyglednings- och flygtrafiktjänster i Europa. Sådana gemensamma projekt får anses kvalificerade för stöd av gemenskapsmedel inom den fleråriga budgetramen. Därför ska kommissionen, utan att det påverkar medlemsstaternas behörighet att besluta om hur de ska använda sina ekonomiska resurser, utföra en oberoende lönsamhetsanalys och lämpliga samråd med medlemsstaterna och berörda aktörer i enlighet med artikel 10 i ramförordningen, och undersöka alla lämpliga finansieringsformer för detta ändamål. Kostnaderna för genomförande av gemensamma projekt ska ersättas i enlighet med principerna om öppenhet och icke-diskriminering.

*Artikel 16***Kontroll av överensstämmelse**

1. Kommissionen ska, i samarbete med medlemsstaterna, säkerställa fortlöpande granskning av överensstämmelsen med de principer och regler som avses i artiklarna 14 och 15. Kommissionen ska sträva efter att inrätta nödvändiga mekanismer för att Eurocontrols sakkunskap ska kunna tas i anspråk och ska meddela resultaten av granskningen till medlemsstaterna, Eurocontrol och företrädare för luftrummet användare.

2. På begäran av en eller flera medlemsstater som anser att de principer och regler som avses i artiklarna 14 och 15 inte har tillämpats korrekt, eller på kommissionens eget initiativ, ska kommissionen genomföra en undersökning av varje påstående om bristande efterlevnad eller bristande tillämpning av den eller de berörda principerna och/eller reglerna. Kommissionen ska utan att det påverkar tillämpningen av artikel 18.1 meddela resultaten av undersökningen till medlemsstaterna, Eurocontrol och företrädare för luftrummet användare. Kommissionen ska, inom två månader från det att den fått en begäran och efter att ha hört den berörda medlemsstaten och samrått med kommittén för det gemensamma europeiska luftrummet i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 5.2 i ramförordningen, fatta ett beslut om tillämpningen av artiklarna 14 och 15 i denna förordning och om huruvida den berörda tillämpningen får fortsätta att tillämpas.

3. Kommissionen ska rikta sitt beslut till medlemsstaterna och informera tjänsteleverantören, i den mån denne är rättsligt berörd, om sitt beslut. En medlemsstat får hänskjuta kommissionens beslut till rådet inom en månad. Rådet, som ska fatta beslut med kvalificerad majoritet, får fatta ett annat beslut inom en månad.

▼ B

KAPITEL IV

SLUTBESTÄMMELSER**▼ M1***Artikel 17***Översyn av bilagor**

De åtgärder som avser att ändra icke väsentliga delar av bilagorna i syfte att ta hänsyn till den tekniska eller driftsmässiga utvecklingen ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 5.4 i ramförordningen.

Kommissionen kan, vid tvingande, brådskande skäl, tillämpa det skyndsamma förfarande som avses i artikel 5.5 i ramförordningen.

▼ M1*Artikel 18***Sekretess**

1. De nationella tillsynsmyndigheterna, i enlighet med sin nationella lagstiftning, och kommissionen får inte röja förtrolig information, särskilt om informationen avser leverantörer av flygtrafiktjänster, deras affärsmässiga förhållanden eller deras kostnadskomponenter.
2. Punkt 1 ska inte påverka de nationella tillsynsmyndigheternas eller kommissionens rätt att röja information när detta behövs för att de ska kunna uppfylla sina uppgifter; ett sådant röjande ska vara proportionerligt och ta i beaktande de berättigade intressena för leverantörer av flygtrafiktjänster, lufrummets användare, flygplatser eller andra relevanta berörda parter när det gäller skyddet av deras affärshemligheter.
3. Information och data som lämnas enligt avgiftssystemet i artikel 14 ska offentliggöras.

*Artikel 18a***Granskning**

Kommissionen ska senast den 4 december 2012 överlämna en undersökning till Europaparlamentet och rådet, med en utvärdering av de rättsliga, säkerhetsmässiga, näringslivsmässiga, ekonomiska och sociala effekterna av tillämpningen av marknadsprinciper på tillhandahållandet av kommunikations-, navigerings-, övervaknings- och flygbriefingtjänster, jämfört med befintliga eller alternativa organisatoriska principer och med hänsyn till utvecklingen inom de funktionella luftfartsblocken och i den teknik som finns.

▼ B*Artikel 19***Ikraftträdande**

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
2. Artiklarna 7 och 8 skall emellertid träda i kraft ett år efter det att de gemensamma krav som avses i artikel 6 har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

▼B*BILAGA I***►M1 KRAV FÖR BEHÖRIGA ORGAN ◀**

- M1 De behöriga organen ska uppfylla följande: ◀
- Den måste ha dokumenterad omfattande erfarenhet av att bedöma offentliga och privata enheter inom luftfartssektorn, särskilt leverantörer av flygtrafik-tjänster, och inom andra liknande sektorer på ett eller flera områden som omfattas av denna förordning.
  - Den måste ha omfattande regler rörande regelbundna kontroller av nämnda enheter, som offentliggörs och kontinuerligt uppgraderas och förbättras genom forsknings- och utvecklingsprogram.
  - Den får inte vara kontrollerad av leverantörer av flygtrafik-tjänster, av flyg-platsledningsmyndigheter eller av andra som har ett kommersiellt intresse i tillhandahållande av flygtrafik-tjänster eller luftfartstjänster.
  - Den måste ha en betydande teknisk lednings-, stöd- och forskningspersonal som står i rimlig proportion till de uppgifter som skall utföras.
  - Den måste ledas och administreras på ett sådant sätt att sekretessen hos den information som krävs av administrationen säkerställs.
  - Den måste vara beredd att tillhandahålla relevant information till den berörda nationella tillsynsmyndigheten.
  - Den måste ha definierat och dokumenterat sin politik och sina mål och åtaganden med avseende på kvalitet och ha säkerställt att denna politik är tydlig samt genomförs och upprätthålls på alla nivåer inom organisationen.
  - Den måste ha utvecklat, genomfört och upprätthållit ett effektivt internt kvalitetsystem som grundas på tillämpliga delar av internationellt erkända kvalitetsstandarder och är förenligt med EN 45004 (inspektionsorgan) och med EN 29001, i enlighet med IACS Quality System Certification Scheme.
  - Den måste vara underkastad certifiering av sitt kvalitetssystem utförd av ett oberoende granskningsorgan som är erkänt av förvaltningen i den medlemsstat där den är belägen.

*BILAGA II***VILLKOR SOM SKALL KNYTAS TILL CERTIFIKAT**

1. I certifikaten skall följande anges:
  - a) Den nationella tillsynsmyndighet som har utfärdat certifikatet.
  - b) Sökanden (namn och adress).
  - c) De tjänster som är certifierade.
  - d) En försäkran om att sökanden överensstämmer med de gemensamma krav som fastställs i artikel 6 i denna förordning.
  - e) Datum för utfärdande av certifikatet och dess giltighetsperiod.
2. Ytterligare villkor som knyts till certifikaten kan, i förekommande fall, avse följande:
  - a) Luftrumsanvändarnas tillgång till tjänsterna på en icke-diskriminerande grundval och krav i fråga om sådana tjänsters prestanda, inklusive säkerhet och driftskompatibilitet.
  - b) Driftspecifikationerna för den eller de särskilda tjänsterna.
  - c) Den tidpunkt då tjänsterna skall tillhandahållas.
  - d) De olika driftsutrustningar som skall användas inom de särskilda tjänsterna.
  - e) Avgränsning eller begränsning av annan verksamhet än den som avser tillhandahållande av flygtrafiktjänster.
  - f) Kontrakt, överenskommelser eller andra bestämmelser mellan tjänsteleverantören och en tredje part vilka rör tjänsterna.
  - g) Tillhandahållande av den information som rimligen kan krävas för att kontrollera att tjänsterna överensstämmer med de gemensamma kraven, inklusive planer och ekonomiska och verksamhetsrelaterade uppgifter, samt viktigare ändringar av typen och/eller omfattningen av de flygtrafiktjänster som tillhandahålls.
  - h) Andra villkor av rättslig art som inte är specifika för flygtrafiktjänster, t.ex. villkor som avser upphävande eller återkallande av certifikatet.